

Ξεχωρίζουμε τις εγκλίσεις του ρήματος

1. Διαβάζουμε τις πιο κάτω προτάσεις που δίνουν οδηγίες, προσέχοντας τα ρήματα κάθε πρότασης:

- Μπαίνουμε στην τάξη και καθόμαστε στις θέσεις μας.
- Να μπειτε στην τάξη και να καθίσετε στις θέσεις σας.
- Μπείτε στην τάξη και καθίστε στις θέσεις σας.

2. Θα έχετε παρατηρήσει ότι και στις τρεις περιπτώσεις η οδηγία είναι η ίδια με τη διαφορά ότι δίνεται με άλλη **εγκλίση**, δηλαδή τα ρήματα αλλάζουν μορφή.

Οι εγκλίσεις είναι οι διαφορετικές μορφές που παίρνει το ρήμα, ανάλογα με ποιο τρόπο ο ομιλητής θέλει να δώσει μια οδηγία π.χ. με φιλικό τρόπο, συμβουλευτικό ή με αυστηρό τρόπο.

Οι εγκλίσεις είναι τρεις:

- Η οριστική
- Η υποτακτική
- η προστακτική

ΟΡΙΣΤΙΚΗ

Όταν θέλουμε να περιγράψουμε σε κάποιον τι να κάνει ή τι να μην κάνει και με πολύ ευγενικό τρόπο του ζητάμε να το κάνει. Το ρήμα μπορεί να είναι σε α΄ πρόσωπο ενικού ή σε α΄ πρόσωπο πληθυντικού.

π.χ.

- **Διαβάζουμε** βιβλία στις διακοπές.
- **Γράφω** ωραία γράμματα.
- **Δεν φωνάζουμε.**

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ

Όταν θέλουμε να συμβουλέψουμε κάποιον τι να κάνει ή τι να μην κάνει. Η υποτακτική σχηματίζεται με τη βοήθεια της λέξης « **να** » και το ρήμα μπορεί να είναι σε β' πρόσωπο ενικού ή σε β' πρόσωπο πληθυντικού.

π.χ.

- Θέλω **να έρθεις**.
- **Να προσέχεις** τα λόγια σου.
- **Να μη γράψετε** στον πίνακα.

Η υποτακτική έχει δύο τύπους ανάλογα με τη διάρκεια που θέλει να φανερώσει.

Υπάρχει η **συνοπτική υποτακτική** που θέλει να φανερώσει ότι **μια ενέργεια δε θα έχει διάρκεια** π.χ. να γράψεις, να τρέξεις, να πλυθείς, να μη(ν) μιλήσεις

Υπάρχει η **εξακολουθητική υποτακτική** που φανερώνει ότι **μια ενέργεια έχει διάρκεια**, π.χ. να γράφεις, να τρέχεις, να πλένεσαι, να μη(ν) μιλάς

Οριστική	Συνοπτική Υποτακτική	Εξακολουθητική Υποτακτική
διαβάζω	Να διαβάσεις / να διαβάσετε	Να διαβάζεις / να διαβάζετε
καθαρίζομαι	Να καθαριστείς / να καθαριστείτε	Να καθαρίζεσαι / να καθαρίζετε
Δεν χτυπώ	Να μην χτυπήσεις / να μην χτυπήσετε	Να μην χτυπάς / να μην χτυπάτε

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ

Όταν θέλουμε να δώσουμε σε κάποιον μια εντολή ή να του ζητήσουμε να κάνει κάτι.

π.χ.

- **Φύγε** αμέσως.
- **Μην αργήσεις**
- **Βοήθησέ τον**, Θεέ μου!

Η προστακτική έχει δύο τύπους ανάλογα με τη διάρκεια που θέλει να φανερώσει.

Υπάρχει η **συνοπτική προστακτική** που θέλει να φανερώσει ότι **μια ενέργεια δε θα έχει διάρκεια** π.χ. γράψε, τρέξε, πλύσου, μη(ν) μιλήσεις.

Υπάρχει η **εξακολουθητική προστακτική** που φανερώνει ότι **μια ενέργεια έχει διάρκεια**, π.χ. γράφε, τρέχε, πλένεσαι, μη(ν) μιλάς

Οριστική	Συνοπτική Προστακτική	Εξακολουθητική Προστακτική
διαβάζω	Διάβασε / διαβάστε	Διάβαζε / διαβάζετε
καθαρίζομαι	Καθαρίσου / καθαριστείτε	Καθαρίζεσαι / καθαρίζετε
Δεν χτυπώ	Μην χτυπήσεις / μην χτυπήσετε	Μην χτυπάς / μην χτυπάτε

Ωρα για εξάσκηση:

Τώρα που θυμηθήκαμε τις εγκλίσεις μπορούμε να λύσουμε και την άσκηση 5 στη σελίδα 47 στο Τετράδιο Εργασιών, α΄ τεύχος, το οποίο έχουμε μαζί μας. Για να συμπληρώσουμε σωστά τον πίνακα πρέπει να εντοπίσουμε τα ρήματα στην άσκηση της προηγούμενης σελίδας(46), την οποία κάναμε μαζί στην τάξη πριν να κλείσουν τα σχολεία.

